دکتورسا لح ئیبراهیمی

سوورەی شوعەرا لە مەککە هاتۆتە خوارێ و بە (بسم‌الله)وە ٢٢٧ ئایەتە.

بە ناوی خوای بەخشەر و دڵاوێن.
طا، سین، میم: (خوای) پاک (و) بیسەر (و) مەجید ﴿١﴾ ئەمانە نیشانەکانی ئەم کتێبی
دیاریدەرەن ﴿٢﴾ لەوانەیە بەو خەمە خۆت لەناو بەری کە ئەوانە نایانەوێ بڕوا بێنن ﴿٣﴾
ئەگەر بمانەوێ لە ئاسمانەوە نیشانەیەکیان بۆ دەنێرین، جا ملیان لە ڕاست ئەوە دانەوێ ﴿٤﴾
هەر ئامۆژگارییەکی تازە بابەتی بەدیهاتوو لە لایەن بەخشەرەوە بۆیان دێ ڕووی لێ وەردەگێرن
و خۆی لێلائەدەن ﴿٥﴾ جا ئەوانە (نیشانەکانی قورئان)یان بە درۆ خستەوە، جا بە زوویی
هەواڵی (سزای) ئەوەی کە گاڵتە و گەپیان پێدەکرد، پێیان دەگا ﴿٦﴾ ئایا بۆ زەوی نانوارن کە
چەندمان لە هەموو جووت و (هاولف و) ڕوەک و جۆرە گیایەکی بایەخدارمان لەودا ڕواند ﴿٧﴾
بێ‌گومان لەمەدا نشانەیەکی ڕوون هەیە (بۆ هەبونی خوا)، بەڵام زۆربەی ئەوانە بڕوا ناهێنن
﴿٨﴾ بێ‌گومان پەروەرێنەرت هەر خۆیەتی بەدەسەڵات و دلۆڤان ﴿٩﴾ (بێنەوە بیر) کاتێ کە
پەروەرێنەرت هەرای لە مووسا کرد کە بڕۆ سەر ئەو هۆزە ستەمکارە ﴿١٠﴾ هۆزی فیرعەون،
ئایا ئەوانە (لە دژایەتی کردن لە فەرمانی خوا) ناپرینگێنەوە و ناترسن؟ ﴿١١﴾ (مووسا) وتی:
ئەی پەروەرێنەرم لەوە دەترسم بە درۆم بخەنەوە بە فرێژ و درۆزنم بزانن ﴿١٢﴾ دڵم تەنگ دەبێ
و زمانم گۆ ناکا و ناگەڕێ (پسکم) و چاک ناسووڕێ، جا (بە براکەم) هاروون(یش) پێغەمبەری
بدە (تا یارمەتیم بدا) ﴿١٣﴾ بۆ ئەوانە لەسەر من تاوانێک هەیە، دەترسم بمکوژن (و ئەم
ڕیساڵەتە تەواو نەبێ (ئیشارەبەوەیە کە مووسا بە مست میسریەکی قبتی کوشت) ﴿١٤﴾ فەرمووی وا
نییە (کارێکیان لە دەس نایێ)، جا ئێوە هەردووکتان بە نیشانەی ئێمەوە (بۆ ڕێنوێنی ئەوان)
بڕۆن، ئێمە لەگەڵتانین و (قسەکانتان) دەبیسین ﴿١٥﴾ بڕۆنە لای فیرعەون، جا بڵێن: ئێمە
ڕەوانەکراوی پەروەرێنەری جیهانیانین ﴿١٦﴾ بەرەی ئیسرائیلمان لەگەڵدا بنێرە ﴿١٧﴾
(فیرعەون) وتی: ئایا ئێمە تۆمان بە منداڵی لە نێو خۆماندا پەروەردە نەکردووە؟ چەندین
ساڵی تەمەنت لە نێو ئێمەدا ڕانەبواردووە؟ ﴿١٨﴾ (سەرەنجام) ئەو کارەی (کە نەدەبوو
ئەنجامی بدەی) ئەنجامت دا (و یەکێکت لە ئێمە کوشت)، تۆ لە ناسپاسانی ﴿١٩﴾

Dr. Saleh Ebrahimi

دکتورسا لح ئیبراهیمی

(مووسا) وتی: ئەو سەردەمە کە وام کرد لە بێخەبەران و گومڕایان بووم ﴿۲۰﴾ جا چون لە ئێوە ترسام بازم دا و هەڵاتم (و خۆم شاردەوە)، جا خوای من زانست و لەکارزانی پێدام و منی لە پێغەمبەران دانا ﴿۲۱﴾ تۆ منەتی ئەو چاکەیەم لەسەر دادەنێی کە بەرەی ئیسرائیلت کردۆتە بەندە و خزمەتکاری خۆت؟! ﴿۲۲﴾ فیرعەون وتی: پەروەرێنەری جیهان کێیە؟! ﴿۲۳﴾ (مووسا) وتی: پەروەرێنەری ئاسمانەکان و زەوییە و ئەوەی لە نێوان ئەم دووانەدایە، ئەگەر بیسەلمێنن و لە یەقینداران بن ﴿۲۴﴾ (فیرعەون) بە دەوروبەرییەکانی خۆی وت: ئایا دەبیسن ئەم (پیاوە چ دەڵێ) ﴿۲۵﴾ (مووسا) وتی: پەروەرێنەری ئێوە و پەروەرێنەری باووباپیرانی پێشووتانە ﴿۲۶﴾ (فیرعەون) وتی: پێغەمبەرێ کە بۆ لاتان ناردراوە جنۆکە دەسی لێوەشاندووە و شێتە ﴿۲۷﴾ (مووسا) وتی: ئەو پەروەرێنەری خۆرهەڵات و خۆرئاوایە و هەرچی وا لە نێوان ئەو دووانەدایە، ئەگەر ئەقڵی خۆتان بخەنە کار ﴿۲۸﴾ (فیرعەون بە قەڵسییەوە) وتی: ئەگەر بێجگە لە من خوایێتر بگری، بە خوا ئەتخەمە بەند و نێو بەندییان ﴿۲۹﴾ (مووسا) وتی: تەنانەت ئەگەر نیشانەیەکی دیاریش لەسەر پێغەمبەریم بۆ تۆ بێنم؟ ﴿۳۰﴾ وتی: ئەگەر لە ڕاستبێژانی بیهێنە ﴿۳۱﴾ لەو دەمەدا مووسا دارەدەسەکەی خۆی فڕێدا، جا لەناکاو بووە ئەژدەهایەکی حەفی زەق و دیار (و لەبەرچاو) ﴿۳۲﴾ دەستی خۆی لە بنهەنگڵی خۆی هێنایە دەرێ، جا لە بەرچاوی بینەران سپی و جوانی دەنواند ﴿۳۳﴾ (فیرعەون) بەسەر گەورەکانی دەوروبەری خۆی وت: ئەمە (مووسا) جادووگەر و ساحیرێکی ئاگا و شارەزایە ﴿۳۴﴾ ئەیەوێ بە سیحر و جادووی خۆی ئێوە لەسەر زێدی خۆتان دەرپەڕێنێ، جا بیروڕاتان چییە؟! ﴿۳۵﴾ وتیان: بەو و براکەی مۆڵەت بدە، با لێرە بمێنن، پیاو بۆ هەموو شارەکان بنێرە تا خەڵکی کۆ بکەنەوە ﴿۳۶﴾ تا هەر جادووگەر و ساحیرێکی زانا بهێننە لات ﴿۳۷﴾ جادووگەران لە ڕۆژی دیاریکراودا (لە قەلە مندارە) کۆکرانەوە ﴿۳۸﴾ بە خەڵکیش وترا: ئایا ئێوەش (لەم شانۆیە) کۆ دەبنەوە؟! ﴿۳۹﴾

Dr. Saleh Ebrahimi

دکتور سالح ئیبراهیمی

ئەگەر ئەم جادووگەرانە بێنینەوە و زاڵ بن، لەوانەیە ئێمەیش پەیڕەوییان لێبکەین (بیکەینە هەڵاوهوریا تا دژ و دوژمن سەریان لێبشێوێ) ﴿٤٠﴾ جا کاتێ ساحیرەکان هاتن، بە فیرعەونیان وت: ئەگەر زاڵ بین ئایا پاداشمان بۆ هەیە؟ ﴿٤١﴾ وتی: بەڵێ، بێگومان لەو کاتە لە نێزیکان دەبن ﴿٤٢﴾ (ڕۆژی دیاریکراو گەیی و خەڵک کۆ بوونەوە) مووسا بە جادووگەرانی وت: ئەوەی وا دەبوو بهاوێژرێ، بیهاوێژن ﴿٤٣﴾ جا پەت و تەناف و دارەدەستەکانیان توور هەڵدا و وتیان: سوێند بە عیززەتی فیرعەون، بێگومان ئێمە زاڵین ﴿٤٤﴾ جا مووسا داردەستی خۆی توور هەڵدا، لە ناکاو هەموو کەرەستەی فێڵی درۆیینی ئەوانی چنیەوە و هەڵلووشی ﴿٤٥﴾ جادووگەران (بەپانەوە) چوونە کڕنۆش و سوژدە بردن ﴿٤٦﴾ وتیان: بڕوامان بە پەروەرێنەری جیهانیان هێنا ﴿٤٧﴾ پەروەرێنەری مووسا و هاروون ﴿٤٨﴾ (فیرعەون) وتی: ئایا (سەرتان بۆ دانەواند و) بڕواتان پێهێنا بەرلەوەی کە ئیجازەتان پێبدەم؟! بێگومان ئەو سەردەستەی ئێوەیە کە سیحر و جادووی فێر کردوون! جا بە زوویی دەزانن کە دەست و پێتان ڕاست و چەپ دەبڕم و هەمووتان لە دار ئەدەم ﴿٤٩﴾ وتیان: منەتت بە پووشێک، و بێزیانە هەر کارێ لە دەستت دێ بیکە، بێگومان ئێمە گەڕانەوەمان بۆ لای پەروەرێنەرمانە ﴿٥٠﴾ بێگومان هیواداریین کە پەروەرێنەرمان لە خەتا و هەڵەمان ببوورێ کە یەکەمین بڕواهێنەران بووین ﴿٥١﴾ بە مووسامان ڕاگەیاند کە بەندەکانم بە شەودا لە میسر کۆچ بدا، بێگومان ئەوانە بە دواتان دەکەون ﴿٥٢﴾ جا فیرعەون (لەمە ئاگادار بوو) پیاوی بە شارەکاندا نارد تا هێز کۆ بکاتەوە ﴿٥٣﴾ (وتی:) بێگومان ئەمانە تاقمێ کەمن ﴿٥٤﴾ بێگومان ئەوانە ئێمەیان قەڵس و تووڕە کرد ﴿٥٥﴾ بێگومان ئێمە هەموو وریاyانین و ئامادەی جەنگین ﴿٥٦﴾ جا ئێمە ئەوانمان (فیرعەونیان) لە باغ و لەسەر کانی و ئاوەکانیان دەرپەڕاند ﴿٥٧﴾ لەسەر گەنج و لە نێو کۆشکە پڕ بایەخ و چاکەکانیان (وەدەرنا) ﴿٥٨﴾ بەڵێ ئاوامان کرد و بەرەی ئیسرائیلمان کردە میراتگری فیرعەونیان ﴿٥٩﴾ فیرعەونیەکان لە کاتی گزینگدانی خۆرهەڵاتدا بە شوێنیان کەوتن ﴿٦٠﴾

Dr. Saleh Ebrahimi

دکتور سالح ئیبراهیمی

جا چون ئەو دوو تاقمە یەکتریان دی، یارانی مووسا وتیان: پیس پێوە بووین (و کەوتینە بن چنگاڵی فیرعەونیان) ﴿٦١﴾ (مووسا) وتی: وا نییە، بێگومان پەروەرێنەرم لەگەڵ منە، بە زوویی ڕێنوێنیم دەکا ﴿٦٢﴾ جا وەحیمان بە مووسا کرد کە دارەکەت لە زەریا بدە، زەریا لەت بوو کە هەر لەتەی وەکوو کێوێکی گەورەی لێهات ﴿٦٣﴾ لەوێدا تاقمەکەی دیکەیشمان گەیاندە دەریا ﴿٦٤﴾ مووسا و هەموو هاوڕێکانی ئەومان ڕزگار کرد ﴿٦٥﴾ لە پاشان ئەوانی دیکەمان نوقم کرد تا بخنکێن ﴿٦٦﴾ بێگومان لەمەدا نیشانەیەک هەیە، زۆربەیان بڕوایان نەهێنا ﴿٦٧﴾ بێگومان پەروەرێنەرت فرە بەدەسەڵات و دڵۆڤانە ﴿٦٨﴾ هەواڵی ئیبراهیمیان بۆ بگێڕەوە ﴿٦٩﴾ کاتێ کە بە باوک و هۆزی خۆی وت: چ دەپەرستن ﴿٧٠﴾ وتیان: بتانێک دەپەرستین، جا هەموومان بەردەوام بەندەی ئەوانین ﴿٧١﴾ وتی: ئایا کاتێ هاواریان لێ دەکەن، دەنگتان دەبیسن ﴿٧٢﴾ یا بۆ ئێوە سوود و زیانێکیان هەیە؟! ﴿٧٣﴾ وتیان: بەڵام باووباپیرانمان دی کە وایان دەکرد ﴿٧٤﴾ ئایا دەزانن کە چ دەپەرستن ﴿٧٥﴾ ئێوە و باووباپیرانی پێشووتان ﴿٧٦﴾ جا هەموو ئەوانە دوژمنی منن، مەگەر پەروەرێنەری جیهانیان ﴿٧٧﴾ ئەوە کە منی بەدیهێنا، جا لە پاشان ڕێنوێنیم دەکا ﴿٧٨﴾ ئەو کەسەی کە ئەوە نانم ئەدا و تێراوم دەکا ﴿٧٩﴾ هەرکاتێ نەخۆش کەوم، جا هەر ئەوە شفام ئەدا ﴿٨٠﴾ ئەوە کە دەم مرێنێ و لە پاشان زیندووم دەکاتەوە ﴿٨١﴾ ئەوە کە هیوادارم لە ڕۆژی پەسڵاندا لە هەڵە و تاوان و خەتاکانم ببورێ ﴿٨٢﴾ ئەی پەروەرێنەرم (زانین و هەقبینی و) لەکارزانیم فێربکە و بملکێنە بە چاکانەوە ﴿٨٣﴾

Dr. Saleh Ebrahimi

بۆ من ناوی چاک بخە نێو زاری داهاتووان (تا بە چاکە یادم بکەن) ﴿٨٤﴾ لە میراتگرانی بەهەشتی پڕ ناز و نیعمەتم دابنێ ﴿٨٥﴾ لە باوکم (مامم) خۆشبە، ئەو لە لارێیانە ﴿٨٦﴾ لە ڕۆژێکدا کە خەڵک زیندوو دەکرێنەوە، ڕیسوا و شەرمەسارم مەکە ﴿٨٧﴾ ڕۆژێ کە نە ماڵ سوود و قانزاج دەدا و نە منداڵ ﴿٨٨﴾ مەگەر کەسێ بە دڵ و دەروونێکی پاک و بێخەوش و سەلیمەوە بێتە لای خوا ﴿٨٩﴾ بەهەشت بۆ خۆپارێزان نێزیک بکرێتەوە ﴿٩٠﴾ جەهەندەم بۆ لارێیان دەردەخرێ (و ئاشکرا دەکرێ) ﴿٩١﴾ پێیان دەوترێ لە کوێن ئەوانەی وا دەتانپەرست؟! ﴿٩٢﴾ (مەعبوودگەلێ) بێجگە لە خوا ئایا یارمەتی خۆیان ئەدەن؟ یا خۆیان یارمەتیدانیان دەوێ؟ ﴿٩٣﴾ جا هەموو ئەوانە و کافران سەرەونخوون دەخرێنە جەهەندەم ﴿٩٤﴾ هەموو لەشکریانی ئیبلیس (یش دەخرێنە دۆژەهـ) ﴿٩٥﴾ لە دۆژەهدا هەر بە کێشە دێن و دەڵێن: ﴿٩٦﴾ سوێند بە خوا کە ئێمە لە لارێییەکی ئاشکرادا بووین ﴿٩٧﴾ ئەودەمەی کە ئێوەمان لەگەڵ پەروەرێنەری جیهانیان بە بەرانبەر دائەنا ﴿٩٨﴾ بێجگە لە تاوانباران کەسێکی دیکە ئێمەی گومڕا نەکرد ﴿٩٩﴾ جا ئێستا دڵسۆز و تکاکارمان بۆ نییە ﴿١٠٠﴾ دۆستی دڵاوا و خوێنگەرمومان بۆ نییە ﴿١٠١﴾ خۆزگە جارێتر بگەڕێینەوە (دنیا)، جا لە بڕواداران ئەبووین ﴿١٠٢﴾ لەمە پەندێک و نیشانەیەک هەیە، بەڵام زۆربەیان بڕوادار نەبوون ﴿١٠٣﴾ بێگومان پەروەرێنەرت هەر ئەوە زاڵ و دڵاوێنە ﴿١٠٤﴾ هۆزی نووح پێغەمبەرانیان بە درۆ خستەوە ﴿١٠٥﴾ ئەودەمە کە نووحی برایان پێی وتن: ئایا پەروا ناکەن؟ ﴿١٠٦﴾ بێگومان من پێغەمبەرێکی جێی باوەڕ و ئەمینم بۆ ئێوە ﴿١٠٧﴾ جا لە خوا بترسن و ئیتاعەتی من بکەن ﴿١٠٨﴾ من لە ڕاست ڕێنوێنی خۆم (بۆ ئێوە) مزەیەکم ناوێ، مزەی من تەنیا لەسەر پەروەرێنەری جیهانیانە ﴿١٠٩﴾ جا لە خوا بترسن و ئیتاعەتی من بکەن ﴿١١٠﴾ وتیان: ئایا بڕوا بە تۆ بێنین، لە حاڵێکدا پیروپاتاڵ و ڕووتەڵە و پووتەڵە و هەژار و نەدار پەیڕەوی تۆن (لە تۆ پەیڕەوی دەکەن) ﴿١١١﴾

دکتور سالح ئیبراهیمی

(نووح) وتی: مـن چـووزانم ئەوانە لەبەرا چییـان دەکـرد ﴿١١٢﴾ حیسـابی ئەوانە نییـە مەگەر لەسەر پەروەریێنەرم، ئەگەر بزانن ﴿١١٣﴾ من (قەت) بـڕواداران دوور نـاخەمەوە ﴿١١٤﴾ مـن هەر تەنیا ترسێنەرێکی (بەیـان و) ڕوونـکەرەوەی ئاشـکرام ﴿١١٥﴾ وتیـان: ئەی نـووح! ئەگەر دەس هەڵنەگری، لە بەردبارانکراوان دەبـی ﴿١١٦﴾ (نـووح) وتـی: ئەی پەروەریێـنەرم! هـۆزم بە درۆیان خستمەوە ﴿١١٧﴾ جا ئێستا لە نێوان من و ئەواندا ڕێگایەک بکەوە و من و بڕوادارانێ کە لەگەڵ مندان ڕزگار بکە ﴿١١٨﴾ جا ئێمە ئەو و کەسانێ کە لەگەڵ ئەودا بوون لە گەمی پڕ و تەژی (لیپاولیپ لە مـرۆڤ و هەمـوو جـۆرە ئاژەڵێـک) ڕزگارمـان کـردن ﴿١١٩﴾ لە پاشـان ئەوانەی مانەوە نوقمان کردن تا بخنکێن ﴿١٢٠﴾ بێگومان لەمەدا نیشـانەیەکی ڕوون هەیە، بەڵام زۆربەیـان بـڕوادار نـین ﴿١٢١﴾ بێگومـان پەروەریێـنەرت هەر ئەوە بەدەسـەڵات و دڵاوا ﴿١٢٢﴾ هۆزی عاد پێغەمبەرانی (خوا)یان بە درۆ خستەوە ﴿١٢٣﴾ کاتێ هوودی برایان وتـی: ئایا خۆ ناپارێزن؟! ﴿١٢٤﴾ من بۆ ئێوە ڕەوانەکراوێکی جێ باوەڕ و ئەمینم ﴿١٢٥﴾ جا لە خوا خۆ بپارێزن و ئیتاعەتی من بکەن ﴿١٢٦﴾ من هـیچ مـزە و پاداشـێکم لە بەرانـبەر ئەم بانـگ کردنەدا لە ئێوە ناوێ، مزەو پاداشم هەر لەسەر پەروەریێنەری جیهانیـانە ﴿١٢٧﴾ ئایـا لەسـەر هەر بەرزاییەک کۆشک و قەڵایەک ساز ئەدەن کە هەر خەریکی کـاری پڕوپـووچ بـن ﴿١٢٨﴾ بەم گومانە کە هەمیشە زیندوون، کۆشک و تەلار سازئەدەن ﴿١٢٩﴾ هەرکاتێ پەلامار بەرن و تـۆڵە بسـتێنن، وەکـوو سـتەمکاران پەلامـار دەبەن و تـۆڵە دەسـتێنن (و لە ڕادە تێـدەپەڕن) ﴿١٣٠﴾ جا لە خوا بترسن و ئیتاعەتی مـن بـکەن ﴿١٣١﴾ لەو خـوایەک بترسـن کە ئەوەی کە دەیزانن یاریکردوون و پێیداون ﴿١٣٢﴾ ئاژاڵ: ئەنعام: (بزن، مەڕ، وشتر و گـا) و مـنداڵی پـێ داون ﴿١٣٣﴾ باغ و کانیاو (ی پێداون) ﴿١٣٤﴾ بێگومـان مـن لە عەزابـی ڕۆژی گەورە ترسـی ئێوەم هەیە ﴿١٣٥﴾ وتیان: بۆ ئێمە یەکسانە ئامۆژگـاری و پەنـدمان بـدەی یـا ئامۆژگاریمـان نەدەی ﴿١٣٦﴾

Dr. Saleh Ebrahimi

ئەمە بێجگە لە درۆ و دەلەسەی پێشینان شتێ‌تر نییە ﴿١٣٧﴾ ئێمە عەزاب نادرێین ﴿١٣٨﴾
ئەویان بە درۆ خستەوە، جا ئێمەیش ئەوانمان لە نێو برد، بێ‌گومان لەمەدا نیشانە و پەندێک
هەیە پرایی و زۆربەیان بڕوادار نەبوون ﴿١٣٩﴾ بێ‌گومان پەروەرێنەرت هەر ئەوە بەدەسەڵات و
دڵلاوێنە ﴿١٤٠﴾ (هۆزی) سەموود پێغەمبەرانیان بە درۆ خستەوە ﴿١٤١﴾ کاتێ کە سالْحی
برایان وتی: ئایا پەروا ناکەن؟ ﴿١٤٢﴾ بەڕاستی من بۆ ئێوە پێغەمبەرێکی جێی دڵنیایی و
ئەمینم ﴿١٤٣﴾ جا لە خوا بترسن و ئیتاعەتی من بکەن ﴿١٤٤﴾ من لە بەرامبەر ڕێنوێنیم بۆ
ئێوە مزە و پاداشێ ناخوازم، پاداشی من نییە مەگەر لەسەر پەروەرێنەری جیهانیان ﴿١٤٥﴾
ئایا وا بیر دەکەنەوە کە ئێوە لەم ناز و نیعمەتانەدا هەروا بەرەڵلا دەکرێن (و بێ بەرپرسن)
﴿١٤٦﴾ لە نێو باغ و لەسەر کانیاو ﴿١٤٧﴾ لە نێو ئەم بێستان (زەرعات) و باغە خورمایانەدا
کە میوەیان شیرین و گەییوە (و شکۆفەی نەرم و ناسکیان دەرکردوە) ﴿١٤٨﴾ هەر بەخۆشی و
شادمانی ئێوە لە چیا (لە کاوان لە نێو تاشەبەرد) خانوو دادەتاشن و لەوێ خەریکی عەیش و
نۆش دەبن ﴿١٤٩﴾ لە خوا بترسن و ئیتاعەتی من بکەن ﴿١٥٠﴾ ئیتاعەتی فەرمانی
زیادەڕەوان مەکەن ﴿١٥١﴾ ئەوانە کە لە ئەرزدا ئیفساد دەکەن و چاکە ناکەن (ئیسلاح ناکەن)
﴿١٥٢﴾ وتیان: (ئەی سالْح) تۆ ئەقڵت لە دەس داوە ﴿١٥٣﴾ تۆ نیت مەگەر مرۆڤێکی وەکوو
ئێمە، ئەگەر لە ڕاستبێژانی ئایەت و نیشانەیەکمان بۆ بێنە ﴿١٥٤﴾ وتی: ئەمە وشترە مێیەی
منە، یەک ڕۆژ ئاو خواردنەوە نۆرە و مافی ئەوە و ڕۆژێکیش نۆرە و مافی ئێوەیە ﴿١٥٥﴾
وەزەن و و زیانی پێ‌مەگەیێنن، دەنا عەزابی ڕۆژی گەورە دەتانگرێ ﴿١٥٦﴾ جا ئەو وشترەیان
پەی کرد و سەریان بڕی، ئەوسا لە کردەی خۆیان پەشیمان بوونەوە ﴿١٥٧﴾ جا عەزاب (ی خوا)
ئەوانی گرت، بێ‌گومان لەمەدا نیشانەیەک هەیە و زۆربەی ئەوانە بڕوادار نین (بە قورئان)
﴿١٥٨﴾ بێ‌گومان پەروەرێنەرت هەر ئەوە بەدەسەڵات و زاڵ و دلاوێن ﴿١٥٩﴾

دکتورسالح ئیبراهیمی

هۆزی لووت ڕەوانەکراوەکانی (خوا)یان بە درۆ خستەوە ﴿١٦٠﴾ کاتێ کە لوتی برایان بەوانی
وت: ئایا لە خوا ناترسن ﴿١٦١﴾ بێ‌گومان من ڕەوانەکراوێکی جیێ‌دڵنیایی و ئەمینم بۆ ئێوە
﴿١٦٢﴾ جا لە خوا بترسن و ئیتاعەتی من بکەن ﴿١٦٣﴾ من لە بەرانبەر ئەمەدا مزە و
پاداشێکم لە ئێوە ناوێ، پاداشی من نییە مەگەر لەسەر پەروەرێنەری جیهانیان ﴿١٦٤﴾ بۆچ
زیاد لە خەڵکی جیهان لەگەڵ نێرینە دەس تێکەڵاوی دەکەن؟! ﴿١٦٥﴾ خێزانی (هاولفی مێ)
کە خوا بۆی بەدیهێناون، وەلای دەنێن (نێربازی دەکەن، بەڵام) ئێوە هۆزێکی دەسدرێژکەرن
﴿١٦٦﴾ وتیان: ئەی لووت! ئەگەر دەس هەڵنەگری لە دەرکراوان دەبێ (و دەردەکرێی) ﴿١٦٧﴾
وتی: (هەر جۆر بێ) من دژ و دوژمنی کردەوەی ئێوەم ﴿١٦٨﴾ ئەی پەروەرێنەرم! من و خێزانم
(خاووخێزانم) لەسەرئەنجامی کردەوەی ئەمانە ڕزگار بکە ﴿١٦٩﴾ جا ئەو و خاووخێزانی
ئەومان بەگشتی ڕزگار کرد ﴿١٧٠﴾ بێجگە لە پیرێژنێک نەبێ کە لە نێو ئەو تاقمە بەجێما
﴿١٧١﴾ لە پاشان ئەوانی دیکەمان لەناو برد ﴿١٧٢﴾ بارانێکمان (لە بەڵا) بەسەردا باراندن،
جا بارانێکی بەدفەڕ بوو، ئەم بارانەی کە هەڕەشە لێکراوانی داگرت ﴿١٧٣﴾ بێ‌گومان لەمەدا
(چارەنووسی هۆزی لووت) نیشانەیەکە، بەڵام زۆربەی ئەوانە بڕوادار نین (بە قورئان ﴿١٧٤﴾
بێ‌گومان پەروەرێنەرت هەر ئەوە بەدەسەڵات و دڵاوێنە ﴿١٧٥﴾ خاوەن بێشەڵان: ئەیکە
(لێرەوار، دەحلان: بێشەڵان و دارسان نێزیکی مەدیەن) پێغەمبەرانیان بە درۆ خستنەوە
﴿١٧٦﴾ کاتێ کە شوعەیب بەوان (خەڵکی ئەیکە)ی وت: ئایا لە خوا ناترسن ﴿١٧٧﴾ من بۆ
ئێوە ڕەسووڵێکی ئەمینم ﴿١٧٨﴾ جا لە خوا بترسن و ئیتاعەتی من بکەن ﴿١٧٩﴾ من لە
ڕاست ئەم بانگ کردنە پاداشێکم لە ئێوە ناوێ، پاداشی من تەنیا لەسەر پەروەرێنەری
جیهانیانە ﴿١٨٠﴾ لە پێوانە پێوان ڕاست بن (و کەم فرۆشی مەکەن)و لە کەمدەران مەبن
﴿١٨١﴾ بە تەرازووی ڕاست شت بکێشن ﴿١٨٢﴾ شتی خەڵک لەوان کەم مەکەن، بێباکانە لە
زەویدا خراپە و ئیفساد مەکەن ﴿١٨٣﴾

Dr. Saleh Ebrahimi

دکتور سا لح ئیبراهیمی

لە کەسێ کە ئێوە و هۆزگەلی بەر لە ئێوەی بەدیهێناوە بترسن ﴿١٨٤﴾ وتیان: ببێ و نەبێ تۆ جادوو لێکراوی ﴿١٨٥﴾ تو نیت مەگەر مرۆڤێکی وەکوو ئێمە و پێمان وایە هەر لە درۆزنەکانی؛ درۆزن و فریێژی ﴿١٨٦﴾ تۆ نیت مەگەر مرۆڤێکی وەکوو ئێمە، چەن لەتێک (بەرد)مان لە ئاسمانەوە بەسەردا ببارێنە ﴿١٨٧﴾ (شوعەیب) وتی: پەروەرێنەری من بە کارێ کە دەیکەن ئاگاتر و زاناترە ﴿١٨٨﴾ جا ئەو (شوعەیب)یان بە درۆ خستەوە، جا دوای ئەوە عەزابی گرەبای رۆژی هەوری بە سێبەر ئەوانی گرت، بێگومان ئەوە بەلا و عەزابی رۆژی گەورە بوو ﴿١٨٩﴾ بێگومان لەمەدا نیشانە و پەندێک هەیە، بەلام زۆربەیان (بە قورئان) بڕوادار نین ﴿١٩٠﴾ بێگومان پەروەرێنەرت هەر ئەوە بەدەسەلات و دلاوێن ﴿١٩١﴾ بێگومان ئەم (قورئانە) لە لایەن پەروەرێنەری جیهانیانەوە هاتووە و نازل کراوە ﴿١٩٢﴾ ڕوحولئەمین نازلی کردووە ﴿١٩٣﴾ بۆ سەر دڵ (گیان) و دەروونی (پاکی) تۆ تا لە ترسێنەران بێ ﴿١٩٤﴾ بە زمانی عەرەبی ئاشکرا (بە خەلات بۆ تۆمان نارد و نازلمان کرد) ﴿١٩٥﴾ بێگومان لە نووسراوەکانی پێشینانیشدا هاتووە ﴿١٩٦﴾ ئایا ئەم نیشانەیان بۆ بەس نییە کە زانایانی بەرەی ئیسرائیل بە چاکی ئاگایان لێیەتی ﴿١٩٧﴾ ئەگەر ئەوە (قورئان)مان بۆ سەر هەندێ لە عەجەم (ناعەرەب) نازل بکردبا ﴿١٩٨﴾ جا بەسەر ئەواندا بیخوێندبایەوە، بڕوایان نەدەهێنا (لە بڕواداران نەدەبوون) ﴿١٩٩﴾ ئا بەمجۆرە قورئان دەخەینە نێو دڵ و دەروونی تاوانباران ﴿٢٠٠﴾ ئەوانە بڕوای پێناهێنن تا عەزابی دەردداوی بە چاوی خۆیان نەبینن ﴿٢٠١﴾ جا لەناکاو عەزابی خوایان دێتە سەر، لە حالێکدا بێئاگان ﴿٢٠٢﴾ جا لەم کاتەدا دەڵێن: ئایا مۆلەتمان پێئەدرێ ﴿٢٠٣﴾ ئایا بۆ عەزابی ئێمە تالووکە و پەلە دەکەن ﴿٢٠٤﴾ ئایا دەزانی (کە پێم بلێی) تا چەند ساڵی دیکەیش بیانژێینین ﴿٢٠٥﴾ لە پاشان هەر تووشی عەزابێ ئەبن کە بەڵێنمان پێدابوون ﴿٢٠٦﴾

Dr. Saleh Ebrahimi

دکتور سالح ئیبراهیمی

ئەم بەشدار بوونانە لە ژیان بێنیازی نەکردن و سوودی بۆیان نەبوو ﴿٢٠٧﴾ ئێمە هیچ شار و ئاواییەکمان تیا نەبردووە، مەگەر ئەوە کە ترسێنەرانێکمان بۆ ئەوان ناردبێ ﴿٢٠٨﴾ تا ئامۆژگاری و پەند بگرن، ئێمە ستەمکار نین ﴿٢٠٩﴾ شەیتان ئەم قورئانەی نازڵ نەکردووە ﴿٢١٠﴾ نە لێیان دەوەشێتەوە و نە شیاوی ئەوەیشن، دیارە توانا هێزی ئەم کارەشیان نییە ﴿٢١١﴾ شەیتانەکان لە گوێ گرتن و بیستنی (هەواڵی ئاسمانی) دوور خراونەتەوە ﴿٢١٢﴾ جا هیچ مەعبوودێ لەگەڵ خودا بانگ مەکە کە لە ڕیزی عەزابدراوان دەبی ﴿٢١٣﴾ خزم و کەسوکاری نێزیکی خۆت بترسێنە ﴿٢١٤﴾ باڵ و باسکی خۆت بۆ بڕواداڕانێ کە پەیڕەویت لێ دەکەن شۆڕ بکە و دایبنێ ﴿٢١٥﴾ جا ئەگەر نافەرمانی تۆیان کرد، بڵێ: من لە کردەوەی ئێوە بێزارم ﴿٢١٦﴾ هەر خۆیشت بە خاوەن دەسەڵاتی دڵلاوێن بسپێرە ﴿٢١٧﴾ ئەو زاتەی کە تۆ ئەبینێ ئەو دەمەی کە (بۆ عیبادەت) هەڵدەستی ﴿٢١٨﴾ (ڕوکووع و کڕنۆش و سوژدە) هاتوچۆ و بزووتنەوەت لەگەڵ سوژدەبەرانی دیکە دەبینێ ﴿٢١٩﴾ هەر ئەوە خوای ژنەوا و بینا ﴿٢٢٠﴾ ئایا بە ئێوە خەبەر بدەم کە شەیتان دێتە سەر کێ ﴿٢٢١﴾ بۆ سەر هەر درۆزنێکی تاوانبار نازڵ دەبێ ﴿٢٢٢﴾ گوێ ڕادەگرن (ئەوەی بیستوویانە بۆ خەڵکیتری دەگێڕنەوە)، زۆربەیان درۆزنن ﴿٢٢٣﴾ (پێغەمبەر شاعیر نیە) شاعیران کەسانێکن کە لاڕێیان پەیڕەوییان لێدەکەن (لاڕێ بە دووی هەستیار دەکەوێ) ﴿٢٢٤﴾ ئایا نەتدیوە کە ئەوانە (هەستیاران) لە هەر شیو و دوڵێکدا سەرلێشێواون ﴿٢٢٥﴾ ئەوانە شتگەلێ دەڵێن کە خۆیان عەمەلی پێ ناکەن ﴿٢٢٦﴾ مەگەر کەسانێ (لە شاعیران) کە بڕوایان هێناوە و کردەوەی چاکیان کردووە و یادی خوایان زۆر کردووە، هەرکاتێ ستەمیان لێکرابێ تۆڵەیان کردۆتەوە (و لە چێژەی هۆنەی خۆیان یارمەتییان وەرگرتووە)، ئەوانەی وا ناحەقییان کرد لە دوایيدا بە زوویی تێدەگەن کە گەڕانەوەیان بۆ کوێ و چارەنووسیان چلۆنە؟ ﴿٢٢٧﴾

سوورەی نەمل: مێرووڵە ٩٣ ئایەتە

Dr. Saleh Ebrahimi